Ч. 245 (13.193). Львів, пятниця 4. листопада 1932. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·00 зол. Чвертьрічно 12·00 „ Піврічно 24·00 „ Річно 48·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Анатема на Мазепу.

З приводу останньої постанови Синоду Православної Церкви в Польщі.

Львів, 2. листопада 1932.

Вірте чи не вірте — повірити направду важко! — а фактом є, що по нинішній день, напримір 1932 року, у сотнях святинь на українських землях у Польщі, в яких моляться українські вірні та які самі істнують і втримують у себе духовників з грошей українського народу, — виклинають та найбільш образливими словами обкидають гетьмана Івана Мазепу! Серед боротьби за політичні й культурно-національні права, серед щоденних господарських злиднів, ба навіть серед релігійно-церковних спорів люди гейби забули про цю диковину, такою іншою є площина, на якій плине все нинішнє життя народу й таким мертвецьким анахронізмом віє від „проклонів“, якими півголосом православні духовники вічно по православних церквах зогиджують одну з найбільших українських історичних індивідуальностей. Коротенька вістка, подана кілька днів тому одною польською аґенцією з Варшави, пригадала цю справу. Вона теж напевне схвилює ціле українське громадянство без огляду на віроісповідну приналежність та причиниться до остаточної ліквідації впливів того православного баговиння, яке раде булоб до решти затроїти українську атмосферу в Польщі.

„Синод православної церкви в Польщі, що нарадив від 16. до 23. ц. м. у Варшаві, розглядав м. і. як ходять чутки, справу церковної анатеми, киненої свого часу прав. церквою на гетьмана Івана Мазепу на приказ Петра В. По довших нарадах Синод, як про це пишуть „Вядомосьці Українське“, прийшов до заключення, що він некомпетентний у цій справі щонебудь рішати, бо в цій справі компетентний — мовляв — царгородський патріярх. Синод дозволив тільки правосл. духовенству в Польщі відправляти „молитви за розгрішення гетьмана Мазепи“, забороняючи й надалі відправу поминальних Богослужень і панахид за великого гетьмана“.

Таку нотатку ми подали у хроніці церковних справ у „Ділі“ з 29. X., а як доповнення і пояснення подаємо оце такі подробиці:

Мабуть у звязку з поширюваним тут, у Галичині, культом гетьмана Мазепи, волинські „українські“ бебеки, щоб не показатися гіршими „патріотами“ (тим більше, що культ Мазепи бодай безпосередньо не зачіпає їхньої „льояльности“), рішили весною ц. р. відправити панахиду за гетьмана у кремянецькій православній церкві. Але місцеве православне духовенство спротивилось, а митрополит Денис надіслав телеграму „нельзя правіть“. Витворилась неприємна ситуація, тим більше, що уніяти відправили на 2-ий день Зел. Свят ц. р. у Дубні з 3-ма священиками ... панахиду за Мазепу, а присутність на панахиді мас народу стала мимохіть наче демонстрацією і проти московсько-варшавського православія і проти його наказних оборонців з групи „Української Ниви“. Мабуть у висліді закулісових розмов „церковники“ тої групи рішили полагодити справу „формально“ і внесли до митрополії просьбу, щоби зняти анатему, кинену на Мазепу 12. листопада 1708 року. Вище згадане засідання Синоду і зацитоване його рішення було саме епільогом тої нефортунної спроби деяких волинських людців показатися „теж мазепинцями“... В усякому разі дух Мазепи залишається дальше під церковно-православною клятвою. Її дальше будуть проголошувати, як і досі, по православних церквах в кожну першу неділю великого посту та окремо 27. червня (по старому стилі), підчас спеціяльного богослуження в пригадку перемоги Петра І. під Полтавою; при цій теж нагоді співатимуть дальше спеціяльні ... пісні про „проклятого отступника“ Мазепу...

Що торкається самої анатеми, то нижче подаємо знаменитий опис тої історичної „перемоги“, який ми найшли у річнику „Діла“ з 1909 року (ч. 149. з 10. VII.). Спростовуємо лише твердження автора того допису, пок. Івана Джиджори наче би формулу прокляття скасував московський Синод „в початках 70 рр. XIX. ст.“ Це твердження — як також початкова увага, що лише „40 літ тому“ можна було чути в Росії, „як протодіякон з амвони громовим голосом“ проголошував формулу прокляття Мазепи — не відповідає правді. Пок. український історик упав мабуть жертвою непорозуміння, тому, що в „Чині Православія“, виданому в 1869 р. у Петербурзі, пропущено при даній клятві імена Ґріші Отрепєва (авантюрника з часів Дмитра Самозванця) й Івана Мазепи. Однак на ділі ніколи ніякий Синод російської правосл. церкви анатеми з Мазепи не знімав і не зняв (увважнила її лише Українська Автокефальна Православна Церква на Україні по 1917 р., коли то стихійно почали по церквах відправляти панахиди за Мазепу).

Сам текст анатеми був неоднаковий. Були аж 4 редакції, при чому в усіх згірдливо казалося не про Івана, а про „Івашку“ Мазепу. Така ріжнородність покутувала до 1766 року, в якому Синод устійнив один текст. У чернигівській редакції казалося таке: *„Симъ і прочимъ подобный властолюбецъ і тьму паче свѣта возлюбившій ляхолюбец, злокоеарный і злокозненный... і т. д... со всеми единомышленниками да будетъ проклятъ“.* Устійнений текст анатеми звучить *„Помышляющимъ яко Православные Государи возводяться на престолы не по особливому о нихъ Божію благоволенію, и при помазаніи дарованія Святаго Духа къ прохожденію великаго сего званія въ нихъ не изливаются: и тако дерзающимъ противъ нихъ на бунтъ и измѣну, аки Гришкѣ Отрепьеву и Ивану Мазепѣ и прочимъ подобнымъ — анафема!“**) („Тим, що думають, що православні царі входять на престіл не з особливої милостивої волі Господньої і що на них не спливає при помазанні дар Святого Духа на виконування цього великого звання, і через те осмілюються на бунт проти них і зраду, як Ґрішці Отрепєву й Іванові Мазепі та іншим подібним — анатема“.)

На тему останньої постанови варшавського Синоду можна би багато дечого сказати. На нашу скромну думку цій постанові нічого дивуватися. Чи формально вона правильна чи ні — це річ теольоґів, зокрема православної доґматики. По суті — ця постанова, яка втримує надалі в силі анатему на гетьмана Мазепу зперед 224-ох літ і забороняє правити за його душу панахиду, ця постанова правильна, бо льоґічна: у російській православній церкві в Польщі, з її російським чорносотенним духом, з її всією україножерною атмосферою, з її послідовною політикою зберігання при допомозі церкви старих російських цінностей і шиканування всього українського, з її засадничою політикою рахуватися *тільки* з диктатом віроісповідного департаменту і з бажаннями РНО та легковажити собі зовсім українських вірних — у такій церкві справді нема місця навіть на панахиду за душу Мазепи.

іж.

•

ЯК ВИКЛИНАЛИ МАЗЕПУ?

„...Петро, дізнавшися про злуку Мазепи з Карлом негайно розіслав із свого табору над Десною маніфести (датовані 27. і 28. ст. ст. жовтня 1708), в яких закликав старшину, духовенство і козаків зібратися в Глухові для вибору нового гетьмана. З вищої української єрархії приїхали до Глухова, хоч уже по виборі нового гетьмана, чернигівський архієпископ Іван Максимович, переяславський епископ Захарія Корнилович, а вкінці й київський митрополит Йоасаф Кроковський. Обох останніх спровадив навмисно в тій цілі післаний Петром до Київа князь Борис Іванович Куракін. На Кроковського тимчасом уже вспіли кинути підозріння у співучасті в „зраді“ і переляканий митрополит мав доказати свою вірність Петрові викляттям Мазепи урочистим — невідомо ким придуманим — способом. Невідомий автор полишив нам опис того сумного обряду, зладжений під свіжим враженням.

„По виборі гетьмана (6. листопада) і по затвердженню його царем відбулася в Глухові нова сцена, якої досі ще не бувало на Україні, сцена страшна, названа „сопутницею Мазепі в ад“. Численне духовенство склало так званий „помістний собор“ і 12. листопада проголосило над Мазепою вічне прокляття або анатему. Цей понурий обряд відбувся в мурованій миколаївській церкві в присутності царя, численних достойників і народу. Духовенство і клирики мали на собі чорне одіння і тримали в руках чорні свічки. Мазепин портрет, який до тої хвилини висів на шибениці серед міста, кати волочили по вулицях, після чого втягнули його до церкви. Духовенство, уставившись довкола портрету, читало і співало деякі псальми, потім проголосивши і повторивши кілька разів „да будет Мазепа проклят!“ обернули запалені свічки на портрет. За ними і клирики, співаючи те саме, обертали свої свічки в долину, при чім митрополит ударив кінцем жезла в грудь портрету кликнувши „анатема!“ І тоді виволікли назад портрет з церкви при співі церковного стиха: *„Днесь Іуда предаетъ учителя и приеметъ діявола...“* На цьому цей обряд і скінчився.

Того самого дня з наказу Петра страшна анатема Мазепі була проголошена „блюстителем патріяршого престола“ Стефаном Яворським в Успенськім Соборі в Москві, а опісля по всіх церквах всієї Росії... Тогож таки дня — 12. листопада — згадані епископи видали однозвучну грамоту, в якій повчають вірних, що Мазепа „зрадивши благочестивішому монархови своєму і приставши до еретичного шведського короля через те відчужився від української батьківщини“. „Сего ради — говориться дальше у грамоті — Духу Святому и намъ, малороссійскимъ архіереомъ тако изволившимъ, чуждь остался церкви святыя православно-кафолическія и Общенія Православныхъ, и всѣ его одномишленники... от матери нашея церкви святыя восточныя суть отвержены и прокляты...“

...У церквах, яких так багато побудував Мазепа, згадували його імя в молитвах як „ктитора і благодітеля“, а раз в рік у тих-же церквах проголошували його вічно проклятим. На цю суперечність наткнувся випадково і цар Микола І. в часі одного свого побуту у Київі. Оглядаючи одну з київських церков (пізніше військова церква на Печерську) та любуючись її архітектурою цар спитав настоятеля церкви:

— Кѣмъ построена церковь?

— Мазепою, — дрожачи з переляку відповів настоятель.

— Что-же, вы молитесь объ немъ? — спитав цар знову.

— Молимся, когда по уставу церквы возглашаемъ: о создателяхъ и благотворителяхъ святаго храма сего — відповів сміливіше священик, бачучи, що цар не сердиться.

— Молитесь, молитесь! — з легким зітханням сказав цар і швидко вийшов з церкви...“

(Уривок з фейлетону „Анафема“ І. Джиджори в 149. ч. „Діла“ з 10. VII. 1909. р.)

*) Тексти й дату автор цих рядків отримав при недавній особистій зустрічі від о. настоятеля Табінського, за що йому щире данке. — *І. К.*

Нові шкільні закони в світлі практики.

Як відомо, нові шкільні закони обовязують від 1. липня ц. р. Тому цікаво простежити, які вони зміни вже поробили в українському державному і приватному шкільництві, чи їхні сподівані некорисні наслідки на те шкільництво оправдуються і як їх взагалі проводять на практиці. Хочемо на ці питання відповісти бодай побіжно на підставі дотеперішньої чотиромісячної практики і порушити у звязку з тим справи, які мають загально громадське значіння.

Втрати державного шкільництва з українською мовою навчання.

Вони дуже доймаючі, бо першу клясу в державних гімназіях і перший рік у держ. семінарах з початком шк. року 1932/33 зліквідовано. В минулому шк. році було у всіх держ. гімназіях з українською м. н. 13 відділів першої кляси, а в утраквістичних семинаріях 2 перші курси, разом 15 кляс. Коли припустити, що й у біжучому шк. році скількість тих відділів не булаб зменшилася і що їх відкритоб стількиж, що в минулому, якби не було нових шкільних законів, **то зліквідування 15 кляс слід зарахувати як втрату наслідком заведення нових шк. законів.**

Однак у білянсі українського державного шкільництва не можемо цієї втрати 15 кляс помістити без застережень. Діло в тому, що також цього шк. року відкрито два відділи більше у порівнанні до минулого року при держ. народніх школах ім. Шашкевича у Львові й ім. Шашкевича в Перемишлі. Їх можна трактувати як рівноважник двох зліквідованих гімназійних кляс. Тому **ефективною втратою держ. середнього шкільництва можна вважати лише 13 (тринацять) кляс.** Правда й те, що ці два відділи при обох державних народніх школах можна зробити рівноважником двох утрачених гімназійних відділів теж зі застереженнями. Бо це не самостійні організаційні одиниці, лише рівнобіжні, дочіплені до істнуючих, які можуть бути дуже легко, от хочби з браку вільних місць, або поширення інших кляс, зачинені. І тільки, беручи річ опимістично, зараховуємо оба відділи рівноважниками втрачених і беремо лише число 13 кляс як ефективну втрату.

Висновки на будуче.

При нагоді кілька висновків на будуче. Нові шкільні закони мають бути проведені остаточно в життя до 1. липня 1938 р. До того часу мають бути зліквідовані дві найнижчі і дві найвищі, отже чотири кляси кожної гімназії. Тому скількість кляс у гімназіях зменшиться на половину, або в сумі, замісць дотеперішних 7 гімназій*) з українською м. н., матимемо 3 і пів. До того мають бути зовсім зліквідовані обі утраквістичні жіночі семинарії. Отже на 1. липня 1938 р. залишиться лише 7 гімназій, кожна лише по 4 кляси, т. зн. **державне середне шкільництво з українською м. н. представлятиме своїм обсягом на 1. липня 1938 р. вартість числа 3 і пів у порівнанні до числа 9 (7 гімн. + 2 семинарії) зперед 1. липня 1932 р. або, можна також сказати, стан посідання того шкільництва зменшиться майже втрое.**

Очевидно втрата 5 і пів організаційних одиниць державного середнього шкільництва це максімум можливої втрати у наслідок введення нових шк. законів. На практиці вона може бути зменшена через 1) творення нових загально-освітніх і фахових середніх шкіл нового типу, 2) творення нових відділів у пятій і шостій клясі держ. народніх шкіл, 3) творення ліцеїв.

Українська громадська активність могла досі проявитися лише в заходах довкола творення рівнобіжних відділів у народніх школах. Її мізерний вислід — два відділи — трудно навіть оправдати неґативним становищем влади до тієї справи. Головна Управа „Рідної Школи" зверталася до всіх Кружків „Р. Ш." там, де поліквідовано перші гімназійні кляси, щоби вони старалися про пяті кляси держ. народніх шкіл, однак не всі Кружки відгукнулися. На будуче не можна тієї справи занедбувати, а передовсім треба розвести дуже широку акцію за отворенням нових середніх шкіл усіх типів. Для цих заходів рішаючим буде біжучий і новий шк. рік, бо з початком 1934-35 р. уже буде отворена І. кл. гімназії нового типу.

Сказане торкається теж українських приватних середніх шкіл. Їх стан на західньо-українській території тепер такий: 10 гімназій „Р. Шк.", 1 гімн. СС. Василіянок, 1 гімн. Перемиського Інституту, 3 гімн. на Волині, 1 гімн. при гр.-кат. Малій Семинарії у Львові, разом 16. З тих перших 15 мусітиме теж пристосуватися до нових шк. законів і зліквідувати, кожна чотири кляси т. зн. стан укр. приватних гімназій зменшиться зголом на половину. До того будуть зліквідовані ще 3 семинарії „Р. Ш." і 4 СС. Василіянок. Разом наші втрати можуть дійти до 1. липня 1938 р. до **величезної суми около 14 приватних середніх шкіл, а з державними 19 і пів!** Тому вага хвилі наказує всім українським громадським чинникам і дотеперішнім концесіонарам приватних шкіл порозумітися й узгіднити свої заходи для заснування нових середніх шкіл, які бодай заступили би ті, що мусять бути втрачені.

Таким чином, коли хочемо, щоби дотеперішній стан посідання державного і приватного шкільництва був лише збережений, мусимо за кілька років добитися заснування і заснувати сім 4-о клясових державних і 16 приватних гімназій нового типу та 9 шкіл, які заступили би приватні і державні семинарії, себто разом 31 середніх шкіл нового типу! Коли взяти під увагу, що ті школи повинні переважно бути по інших місцевостях, аніж у тих, де є середні школи тепер і коли подумати, що всю підготовчу найважнішу роботу треба зробити за цей і новий шкільний рік та коли крім цього взяти на увагу трудноші, звязані з незвичайно великими фактичними вимогами нових шкільних законів, тоді можна зрозуміти й величезну відповідальність, яка стоїть перед нашими громадськими та шкільними чинниками.

В. Кузьмович.

*) Дотеперішній стан держ. гімназій є: у Львові 2, у Станиславові, Перемишлі і Коломиї по одній та несамостійних утраквістичних, організаційно злучених з польськими дві, в Стрию і Бережанах.

Збросння на ново.

З днем 1. листопада минув однорічний розем зброєнь, принятий на торічному зборі Союзу Народів за почином італійського міністра Ґранді. Ґенеральний секретар Союзу звернувся в останньому часі до учасників роземної умови з предложенням продовжити розем на дальші чотири місяці. Зачувати, що Німеччина не задумує давати відповіди, доки не буде вияснена справа рівноправности Німеччини.

—o—

Виборча кампанія проти Гувера.

НЮ-ЙОРК, 2. XI. ПАТ. Виборча кампанія стає з кожним днем аґресивніша. Із Вашинґтону повідомляють, що сенатор Ґляф, б. демократичний секретар скарбу, заявив у промові, що Гувер перемінив скарб Зл. Держав на національний льомбард. Представлені Гувером пропозиції з інфляційним характером на випадок, якби їх приняли, знищили би основи американської банкової системи.

Муніціпальні вибори в Анґлії.

ЛЬОНДОН, 2. XI. ПАТ. Вчора у 300 містах Анґлії та Валії відбулися муніціпальні вибори. Досі відомі висліди з 50 міст, які свідчать, що консерватисти і лейбуристи здобули деяку перемогу головно коштом незалежних.

Демонстрації безробітних у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 2. XI. ПАТ. Пізним вечором збиралася довкола парляменту юрба безробітних, яких поліція розганяла. Перед королівською палатою прийшло до бурливих демонстрацій так, що поліція мусіла шаржувати. На сквері Трафальґар демонстранти поставилися супроти поліції грізно, обкидуючи її камінням і фляшками Юрба перевернула два самоходи і розбила багато шиб. Поліція арештувала чимало осіб, стараючись держати демострантів якнайдальше від парляменту.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 4. ЛИСТОПАДА 1932.

А. КУРДИДИК.

Рогатинські настрої

(Проба репортажу.)

(Докінчення).

Яйця — осередок зацікавлення Рогатина. Вже після вечері в гостинній хаті посла Кузика (— Маленька чотиролітна Ромцю — як твоя лялля зветься? — Ляльочка!), хоч дощ лляв, дир. Порятко пішов до них з послом Кузиком ще раз. Дбають за ці яйці, колиб так у нас за все всюди дбали!

Молода адвокатка, що мала мене бавити, намагалася у відсутності господарів доказати мені, що виспортована жінка краща як ні і що жінка як треба, завжди була й буде ніжна. Арґументи були адвокатські, як слід майбутній славі нашої палестри. Я скапітулював.

І цікаве ще одно. У розмові, що перейшла на гайне-медіну. Союз Українок, англійських послів і мою платню, я довідався, що посол Кузик робив два роки тому статистику передплатників рогатинського повіту.

Шкода, що той історичний документ десь загирився:

Вісім (словами: вісім) священиків у повіті не мало ніякого українського часопису в хаті.

Чи два роки можуть зробити перелім у позіції українця?

— Є ще гірше — потішав й себе й мене пан посол. — У Добромильщині є село, де люди не бачили часопису. Коли я показав їм його, боялися взяти в руки. Одиноке джерело вісток для них це поліцай. Відомож — поліція знає про себе навіть те, чого ти сам не знаєш.

Чи ці села не залишені як резерват, а цих поліцаїв не зробили редакторами — не зміг я ствердити.

*

Рано я вирішував складне питання: автобус чи залізниця? Гроші ті самі. Автобус буде у Львові в год. 9-ій, залізниця пів десятої.

Риск мене пірвав. Автобуси й літаки на межі сходу й заходу мають завжди і це і те: західну верву і східний фаталізм.

Йшло про пів години часу, я вибрав автобус і був у Львові пів до дванацятої. (Три рази рура, два рази бензина і раз колесо. „Це нічого" — потішав нас шофер).

*

В автобусі під таблицею з написом „Палене поліцийне взброньоне" сидів поліцай і курив.

Двох купців, українців, студент і трьох міщан випитували мене про мій родовід і успіхи з вчорашнього дня.

— В нас — каже один — священики наклинкують постійно: „Не читати злої преси!" Яка добра — не кажуть. Відбирають свічку. Ніхто не знає, чи й за „Місіонара" не відберуть.

— А найгірша газета для хлопа — сміявся сивовусий дідок — це „Діло". І дороге і не розумієш.

— А я радикал — хвалився купець. — Веду в церкві хор і передплачую „Громадський Голос" і „Неділю".

Перший цікавився пресою.

— Я пішов розпитати нашого отця, якаж добра газета, приходжу і застаю: Імость читає „Кур'єрка Ілюстрованого".

*

Шофер здав мені звіт з вчорайшої анкети „Рідної Школи".

Змагалися батьки дуже добре поставленої народної школи „Рідної Школи" з учительським збором. Ішло за учительку. Ставили їй закиди учителі: Пересунення одної букви в прізвищі, проходи по місті з нареченим, тощо. Батьки боронили: вчила, відколи істнує ця школа, ще по хатах ходила. Перша піонірка її. Потім її викинули. Потім впросилася на рік безплатної праці. Бідувала так, що приходила до школи у снігівцях, овинувши ноги онучками, виганяла дітей на перерву і тоді викручувала в печі онучки зі снігу та виливала воду зі снігівців.

На друге снідання їла, ховаючись від дітей під катедру, чорний разовий хліб.

Після року її усунули. Нема грошей. Водночас платять учительці, якої чоловік має три крамниці (Черче, Рогатин, Станиславів), яка має грудну дитину й іноді висилає заступати себе учня з 2-ої гімназійної.

Це голі факти. Батьки погрожують, що відберуть дітей зі школи, бо тамта сирота.

Так! В автобусі можна більше довідатись, як у місті.

*

О! автобус, коли навіть замість 3-ох годин їде пять і по дорозі врване тричі руру, двічі бере бензину й раз колесо надуває, може багато дечого вам сказати.

Можете в ньому найти навіть передплатників для української незалежної преси.

І я вискакував, болісно випростовуючись від скулення, на Стрілецькій площі з двома заплаченими передплатниками на два місяці.

Обовязково я їздитиму від нині автобусами, хоч ми на межі між східним фаталізмом й західною вервою, так, як обовязково не їстиму прецлів.

17. 10. 1932.

—o—

Конституційний спір у Німеччині.

Конфлікт між урядом німецької республики і пруським урядом загострився минулого понеділка, коли през. Гінденбурґ іменував трьох комісаричних міністрів для Прусії, між ними дотеперішнього урядового комісаря в Прусії д-ра Попіца міністром пруських фінансів. Одночасно ті міністри увійшли до кабінету республики на час виконування своїх пруських урядів. Д-р Попіц є репрезентантом ідеї уніфікації фінансів республики, тому комісаричне іменування пруських міністрів викликало спротив серед південно-німецьких країв, які побоюються теж за свою фінансову автономію. Баварська преса називає ті іменування звичайною „анексією" Прусії урядом республики, добачуючи в них зародок конфлікту, що може приняти несподівані розміри. Віртемберський уряд має теж заняти опірне становище супроти тієї анексії. Тимчасом міністр внутрішніх справ Ґайль розпорядив скликання державної ради республики, щоби розглянула квестіоновані розпорядки комісаричного пруського уряду щодо персональних і устроєвих змін пруської адміністрації. Цей крок мін. Ґайля інтерпретують як бажання випередити пруський кабінет і запобігти скликанню державної ради перед виборами до райхстаґу.

Познаки вказують, що настрій Баварії проти уряду Папена приймає все більше ворожий характер. Вислів цьому дав баварський премієр Гельд у своїй промові, виголошеній на зборах центру у Штутґарті. Уряд Папена, підважуючи інституцію державної ради, є грабарем самостійности союзних країв — говорив Гельд, — його політика хоче видати німецький нарід на поталу властелюбної оліґархії. Гуґенберґа назвав промовець злим духом німецького народу. Останні іменування пруських міністрів є суперечні з конституцією. Центральний уряд хоче спрусачити цілу республику. Я зовсім втратив довіря до кабінету Папена — заявив Гельд.

БЕРЛІН. 2. XI. ПАТ. Гострі атаки баварського премієра Гельда проти політики канцлера Папена викликали сильне пригноблення в Берліні. Виступ шефа баварського уряду в безпосередній консеквенції може довести до загострення взаємин між Баварією і республикою. Уряд республики, як інформує Бюро Конті, не думає відповідати на атаки Гельда, однак у колах, зближених до Папена, потверджують, що виступ баварського премієра може потягнути за собою важні наслідки, які виявляться у зміні відношення дотеперішньої співпраці між республикою і Баварією

Вуличні бійки в Німеччині

ЕССЕН. 2. XI. ПАТ. Підчас сутички гітлерівців зі штальгельмівцями ранено кілька осіб. В бійці між комуністами і гітлерівцями згинув 14-літній хлопець. Поліція арештувала 20 гітлерівців. Кріваві вуличні бої були теж в Гамбурзі та в інших містах.

СВЯТИНІ ДОСТУПНІ ДЛЯ ПАРІЇВ.

СІНАҐАР, 2. 11. ПАТ. Магараджа Кашміру дав декрет, на основі якого всі святині доступні для паріїв.

З львівської польської преси

ФУЗІЯ „СЛОВА ПОЛЬСКОГО" З „ҐАЗЕТОЮ ЛЬВОВСКОЮ".

З вчорашнім днем півурядова „Ґазета Львовска" і санаційне „Слово Польске" перестали істнувати як окремі часописи. Вони виходять покищо під окремими наголовками, але в тому самому форматі і з тим самим змістом. Частина персоналу „Слова Польского" відійшла, м. ін. і гол. редактор д-р В. Мейбавм. Головним редактором сфузіонованої спільної редакції є тепер п. Барановський, який недавно перейшов тут з Варшави до „Ґазети Львовскої". Причиною тої „реформи" — недостача фондів.

СУМЕРК „ҐАЗЕТИ ВЄЧОРНОЇ".

„Ґазета Вечорна", яка належала до власників „Ґазети Поранної", серед яких більшість творять львівські санаційні жидівські достойники (Єґер, Вассер і ін.), перестала виходити. „Ґаз. Вечорна" основана була попереднім адміністратором „Ґаз. Поранної" д-ром Льовічем і ред. Захлоневічем для конкуренції з „Експресом Вечорним" (тепер власність „Веку Нов."). Оба названі панове відійшли вже кілька тижнів тому з „Ґазети Поранної" і „Вечорної" та заложили до спілки агенцію „Всхуд". У найближчому часі перестане підписувати „Ґаз. Поранну" як видавець і гол. редактор також б. дир. поліції д-р Райнлендер.

З того бачимо, що львівська польська преса переживає неабияку кризу.

Посвячення площі під будову церкви у Новім Знесінні.

У неділю 6. листопада ц. р. відбудеться у Новім Знесінні торжественне посвячення площі під будову церкви. Площа ця міститься на розі вулиць Поперечної і Замкненої, недалеко знесінського костела. Її подарувала під будову церкви поважна знесінська громадянка, п. Анна Марцінкова.

Думка про потребу церкви на Новім Знесінні виринала вже нераз давніше, але щойно дар п-і Марцінкової дав реальні основи для переведення цієї думки в життя. На кожний випадок факт подарування площі під будову церкви на Знесінні є гідний всякого признання, а також наслідування не лиш на Знесінні, але й по інших передмістях Львова та у краю.

Будова церкви у Новім Знесінні має велике значіння для знесінчан особливо тепер, коли у Новім Знесінні є вже костел (деревляний) враз із великим мурованим парохіяльним домом (усе те збудоване перед кількома роками), а побіч нього будується величавий костел мурований. До церкви у Старім Знесінні є з Нового Знесіння досить далеко і тяжко йти, особливо в непогоду, так, що деяка скількість наших людей у Новім Знесінні почала ходити до костела. А стан річи є такий, що у Новім Знесінні є нині тричі стільки українців, що у Старім Знесінні.

У Знесінні Новім утворився вже комітет будови церкви під протекторатом наших Преосв. епископів із завідателем місцевої парохії о. Володимиром Хариною на чолі. Секретарем комітету є мр. Вас. Жовнір, скарбником п. Вас. Шевчук. Комітет збирає фонди покищо з дрібних складок знесінських громадян, які добровільно на ту ціль оподаткувалися. Дотепер за кілька місяців зібрав комітет уже до 1.000 зол.

Церкву задумує комітет будувати стилеву деревляну, або купити і спровадити вже готову з Гуцульщини чи Бойківщини. Деревляну тому, що така церква буде багато дешевше коштувати і тому ціле діло дасться перевести легко і швидко в життя. В цей спосіб дісталиб ми другу стилеву українську церкву з дерева у Львові, бо одна прегарна деревляна церква оо. Студитів стоїть уже на знесінських горах, перенесена сюди зі села Кривки, турчанського повіту.

Покищо в неділю 6. листопада ц. р. відбудеться посвячення площі під цю церкву. У програму того торжества входить: архиерейська полева Служба Божа, яку відправить Преосв. епископ Будка на площі, посвячення площі і памяткового хреста, проповідь о. прал. Леонтія Куницького. Колиб того дня не було погоди, то Служба Божа враз із проповідю буде в церкві у Старім Знесінні, а на площі відбудеться саме посвячення.

Окремо варто згадати про хрест, який буде поставлений на площі. Це буде великий 5-метровий дубовий хрест, виконаний у старовиннім українськім стилі місцевим майстром п. Петром Куртяком.

Комітет запрошує отсим громадян Львова і Знесіння до численої участи у цім торжестві.

—o—

СВЯТО 1-го ЛИСТОПАДА У ЛЬВОВІ.

БОГОСЛУЖЕННЯ В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА.

Згідно з повідомленням в українській пресі відбулася вчора, 1. листопада ц. р., в церкві св. Юра в год. 10. ранку архиерейська Служба Божа в намірені українського народу. Торжественну Службу Божу відправив Преосв. еп. д-р Іван Бучко в асисті оо. крилошан. Співав прегарно архикатедральний мішаний хор, що при вході епископа в катедру виконав псалом: „Сей день, єгоже сотвори Господь, возрадуємся і возвеселимся в онь". Після євангелія виголосив о. прелат Л. Куницький пламенну проповідь, а по скінченні Служби Божої хор відспівав „Тебе Бога хвалим" і „Боже великий, єдиний". Ціле те величне богослужения зібрало, не зважаючи на зливний дощ, маси українського населення Львова, які виповнили вщерть не тільки саму церкву, але й церковне подвіря. Тут замітимо, що при вході до церкви представники Українського Товариства Допомоги Інвалідам продавали цвіти на дохід Т-ва. Не було особи, що відмовилась би від датку на ту ціль і від цвітки, яку потім учасники торжества складали з пієтизмом на тетраподі. Ціле свято пройшло без інцидентів.

В ІНШИХ ЦЕРКВАХ ЛЬВОВА.

Того самого дня відбулися в 8. год. ранку святочні богослуження в намірені українського народу в усіх 14 церквах Львова і його передмість при численній участи вірних. Також ті богослуження кінчились величньою піснею „Тебе Бога хвалим" і гимном-молитвою „Боже великий, єдиний". Тільки в богослужебній каплиці на Замарстинові, яка міститься в домівці чит. „Просвіти" і від 20-ти літ заступає нашим людям церкву, тамошній священик о. Озінкевич відмовився від торжественного богослуження, а зате відправив панахиду, кажучи, що ніхто не має йому права приказувати, що він має правити.

СВЯТОЧНЕ ЗАСІДАННЯ УНДО.

Пополудні точно в год. 5. відбулося в домівці Народньої Канцелярії при вул. Костюшка ч. 1. а святочне засідання львівських членів Центрального Комітету УНДО і їх заступників, членів Партійного Суду та визначніших громадян — членів партії. Засідання відкрив короткою промовою голова д-р Дмитро Левицький, відповідний реферат виголосив генеральний секретар партії п. Володимир Целевич. Після тої промови засідання замкнено.

В „МОЛОДІЙ ГРОМАДІ"

Товариство „Молода Громада" влаштувало 1. ц. м. святочні сходини для своїх членів у салі „Української Бесіди" в год. 6. веч. Отворив сходини голова Т-ва д-р Б. Гнатевич, святочний реферат виголосив о. Чемеринський. Крім того на програму зложилися: виступи хору Т-ва „Сурма", що відспівав під проводом п. І. Охримовича „Божу пісню" Б. Кудрика до слів Ол. Бабія і „Гріб Вікінґа", а також музичне тріо у виконанні пп. Ніжанковського, Пшенички і Криштальського.

В „СОЮЗІ УКРАЇНОК".

Учасниці організаційно-кооперативного курсу, що відбувається заходом „Союзу Українок" у Львові, влаштували в льокалі того Товариства при вул. Підвалля ч. 7. святочну академію для вшанування листопадових роковин. На програму академії, що відбулася в год. 7.30 веч., зложилися: промови, хори і декламації самих курсанток, які зложили при кінці святочну обітницю, а крім цього наложили на себе в тому дні добровільний піст і заощаджені в той спосіб гроші передали на політ. вязнів. У святі взяли також участь запрошені гості та виділові „Союзу Українок" і його львівської філії.

ПО ІНШИХ ТОАРИСТВАХ.

По всіх інших українських установах і товариствах Львова та його передмість відбулися 1. ц. м. святочні сходини в память 1. листопада. Сходини ті відбулися або безпосередньо після богослуження в церкві, або вечором. На програму сходин складалися звичайно відповідні реферати, подекуди були теж виступи хорів, декламації і спомини учасників та очевидців листопадових подій з 1918 року.

ДИМІСІЯ МІН. ЗАЛЄСЬКОГО.

У варшавських політичних колах кажуть що міністр закордонних справ Авґ. Залеський після повороту зі збору Ліґи Націй в Женеві висловив бажання уступити зі свого становища та вніс уже просьбу в справі димісії.

„Варшавський „Експрес Вечорни" доносить що над справою димісії мін. Залеського радили вже найвищі держ. чинники та що димісію приняли.

Залеський займав теку м-ства закордонних справ без перерви 6 літ. Кажуть, що наслідником Залеського буде дотеперішній віцеміністр Йосиф Бек.

По широкому світі.

— У виборах президента Злучених Держав Півн. Америки є управнених до голосування коло 47 мілїонів осіб, між ними 35 до 45 прц. жінок.

— На півострові Халькидиці дався чути знову землетрус, що викликав велику паніку серед населення.

Арештування комуністів у Фінляндії.

ГЕЛЬСІНҐФОРС. 2. XI. ПАТ. Фінська політична поліція перевела в жовтні масові арештування серед комуністів. Офіціяльне число арештованих подають на 90 осіб, серед яких находиться багато визначних комуністичних діячів.

З природи й техніки.

Віджива дітей пастеризованим молоком.

Щоби позбавити молоко зарадків, пастеризують його себто огрівають до 60—70 ступнів Цельзія. Багато дослідників твердить, що внаслідок цієї пастеризації молоко тратить деякі важні віджевчі засоби. Щоби ці твердження перевірити, член Уряду Здоровля Спол. Держав Франк поробив відповідні досліди і їхні вислідн подав до прилюдного відома. А саме його досліди торкалися 3000 американських дітей середнього стану в віці від 2 до 6 літ з 41 американських міст. Родичі цих дітей мали подати, як відживляють своїх дітей (чи сирим чи вареним молоком), дальше їх вік, вагу і зріст. Виявилося, що діти, які в другій половині свого життя, діставали сире молоко, не були більші, зате пересічно 135 грамів лекші від дітей, що пили варене або пастеризоване молоко. Досліди Франка будуть продовжувати в біжучім році і то також на дітях нижче двох літ життя. Зі звітів родичів, що відживлювали своїх дітей сирим молоком, виходить, що їх діти значно частіше хорують на дифтерію, шкарлятину, жолудкові недуги і рахітіс (кривуху) ніж діти, кивлені пастеризованим молоком.

Флюоресценційний мікроскоп.

Віденські оптичні заведення Ц. Райхерта випродукували на днях новий спеціяльний рід мікроскопу, а саме т. зв. флюоресценційний мікроскоп.

У цьому мікроскопі спеціяльно вифільтроване ультрафіолетне світло паде на препарат, що починає під впливом цьогож світла фльоризувати себто світити ріжними, часом дуже величавими, барвами. А тому, що поодинокі частинки ткани ботанічного або гістольоґічного препарату флюоризують ріжними барвами, можемо на ткани запримітити такі подробиці, яких ми у звичайному світлі бачити не всилі. Незвичайно важною прикметою цього мікроскопу є те, що для нього не треба закрашувати препаратів так, як це роблять для звичайних мікроскопів, щоби викликати явище контрасту і в цей спосіб побачити більше детайлів. Образ препарату, бачений у флюоресценційнім мікроскопі, являється нам в такім сильнім світлі, що його мікрофотографія тревае ледви кілька секунд. Таким робом одержані флюоресценційні мікрофотограми ріжняться значно від мікрофотограмів, одержаних при помочі мікроскопів, освітлених звичайним світлом, а то тому, що в данім випадку ділають на фотографічну плиту тільки ті частини препарату, що флюоризують. Нерідко бувають це такі частини ткани, що в звичайному світлі їх зовсім не видно.

При помочі згаданого мікроскопу поробили вже мікрофотограми препаратів, виготовлених нпр. з людської нирки. Її хорі частинки флюоризували червонявою, зате здорова решта сіро-синявою барвою. Препарат з кореня людського зуба флюоризував так, що порожній канал зубного кореня зовсім не флюоризував, здорова дентина світила прегарною синьою барвою, а її хоре місце червоною.

Ствердження смерти діятермічними апаратами.

Щоби запобігти хороненню людей, які находяться в летарґі, придумав француз Бордіе у липні ц. р. спеціяльний діятермічний апарат, який без найменшого сумніву стверджує смерть людини. Як відомо, досі вживали діятермічних апаратів до огрівання глибше положених частин людського тіла і до лікування їх таким способом. Отже Бердіе прикладає до тіла мерця дві цинові електроди, вирізані у формі прямокутників, і посилає ними через тіло електричну струю з натугою 1,5 міліямпера. Рівночасно встромлює до уст або під паху мерця дуже чутливий термометр. Якщо протягом 20—30 хвилин температура термометру піднесеться, мерлець помер тільки сповидно, якщо вона не піднесеться, а радше зачне поволі опадати, мерлець дійсно помер.

Цікаво, що цим питанням зацікавився ще минулого року француський парлямент, який просив париську Академію медицини, щоб вона зайнялася питанням, як можна запобігти хороненню людей, що попали в летарґ. На просьбу парляменту вже в лютім ц. р. Бальтазар здав звіт з метод, уживаних досі для безсумнівного ствердження смерти.

А. Л.

Українські ґазети і одна польська друкарня.

Спростування.

На підставі параграфу 19 прес. закону, прошу ласкаво помістити слідуюче спростування: В. ч. 241 „Діла“ з дня 23. жовтня 1932 р. подана була замітка п. н. „Українські ґазети і одна польська друкарня“ лист від гурту складачів-українців, в котрім то листі заподані невірні факти, а то: 1) Неправдою є, що кооператива складається з родини Беднарських (4 особи) і з 4-ох чужинців, натомість правдою є, що кооператива складається зі самих робітників-друкарів, в тім числі 2-ох братів Беднарських, котрі працюють, один як друкарський машиніст, а другий як книговод. 2) Неправдою є, що головним директором є поляк Беднарскі, натомість правдою є, що головним директором є українець Дмитро Кондратів. 3) Неправдою є, що серед складачів нема там ні одного українця, натомість правдою є, що на загальне число персоналу друкарні, який складається із 20 люда, є 14 українців. — **Дмитро Кондратів,** директор кооп. „Промислу Ґрафічного“.

—o—

НОВИНКИ

— **Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс.** 3-4

— **Українська „Трикотарня“** Львів, Косцюшка 3, виконує замовлення по значно нижчих цінах з найкращої вовни. 434 8—?

— **Овочеві щепи та кущі найкраще садити осінню!** Добірні торговельні відміни, пригожі для нашого підсоння, по знижених цінах (нижчі від весняних!) негайно висилає фірма: А. Терпиляк, шкілкове та насінне господарство в Залукві, п. Галич. Від збірних замовлень значний опуст. Домагайтеся цінників та оферт. 573 12-15

— **Заходом кредитової кооперативи „Згода“ у Львові** відбудеться в неділю дня 6. листопада 1932. в год. 12. вполудне в дівочій школі ім. Б. Грінченка у Львові (будинки св. Юра) **Свято Ощадности,** де виголосить реферат голова Надз. Ради Т-ва „Ощадність“ меценас Вп. д-р Михайло Волошин. Просимо П. Т. Громадянство численно явитись. — **Надзірна Рада кооп. „Згода“.** 761 1-1

— **Увага!** В школі танців Т. Витвицького, Рутовського 22. (Народній Дім), курс для старших вже розпочався. Чергова лекція у пятницю 4. XI. в год. 8. вечором. 765 1-2

— **З огляду на свято 1-го листопада** вчорашнього дня „Діло“ не вийшло.

— **Останні примусові емерити.** Останнього дня перед виганенням декрету про усувальність суддів президія львівської апеляції вислала ще 31 суддів на емеритуру. Зазнали цієї приємности між іншими: Олександер Сивуляк, апел. суддя, Львів, Іван Золотенький, окр. суддя, Бережани, Стан. Рубчак, окр. суддя, Станиславів, Юлій Біликський, окр. суддя, Станиславів, Лев Кадевич, окр. суддя, Перемишль, Олександер Ксьодій, окр. суддя, Перемишль, Кирило Чекалюк, гор. суддя, Болехів, Стеф. Мукович, гор. суддя, Отинія, Волод. Левкевич, гор. суддя, Косова і ін.

— **Преміювання гуцульських коней** відбулося в Косові, Устеріках і Жабю пов. Косів у приявї делеґата м-ства рільництва. Приведено около 400 коней. Нагород роздано 4.300 зол.

— **Горе податникам хліборобам.** М-ство скарбу наказало виладити списи податників хліборобів, що залягають з податками і розпочати проти них енерґійні екзекуційні кроки, щоб якнайшвидше добути від них залеглі податкові суми.

— **Відгуки виборів з 1930 р. 7.** ц. м. відбудеться перед окружним судом в Луцьку розправа проти директора Українбанку в Колках п. Лотоцького під закидом протидержавної агітації (арт. 129 російського к. к.). Обвинувачений був арештований в листопаді 1930 р. та пересидівши місяць в луцькій вязниці, вийшов на волю і тепер відповідатиме з вільної стопи. Цікаве, що справа вже четвертий раз призначується до розгляду, бо свідки обвинувачення не ставилися на визначені розправи.

— **В честь М. Драгоманова.** В Софії відкрито 30. жовтня ц. р. на місцевому цвинтарі нагробник на могилі М. Драгоманова, б. професора софійського університету. Відкриття попередила святочна академія, на якій виголосили реферати: проф. М. Арнавдов про заслуги Драгоманова для болгарської науки; проф. Ал. Шульгин на тему: Драгоманів як український суспільник і мислитель; проф. М. Паращук на тему: Драгоманів і молоде покоління на Україні. Свято влаштовано заходом Українсько-болгарського Т-ва в Софії.

— **Що коштує ґрам чистого золота? „Монітор Польскі“** оголосив оповіщення міністра скарбу, що устійнив вартість одного граму чистого золота на 5.9244 зол.

— **Сержант злодієм.** Військова жандармерія і поліція глядає від двох днів за сержантом Павлом Фурманом (також Фурманським) з інспекторату армії у Львові, що вкрав 5.600 зол. на шкоду військового скарбу. В понеділок вислали його до Банку Польського, щоби приніс гроші на виплату службовців, занятих в інспектораті. Коли до год. 3. попол. він не вернувся, довідалися телефонічно, що сержант Фурман вже давно дістав гроші і вийшов з банку.

— **Самогубство.** Каменичний сторож з дому ч. 34 при вул. Баторія у Львові, Домінік Роговський повісився, посварившися з жінкою. Самогубства допустився в пяному стані.

— **Злодійські штучки.** Львівські злодії завзялися обікрасти Вікт. Курнаховича з Ґвійника, що стояв із возом на вулиці. Тому взялися на штуки. Один із них відіпняв коня, що був припнятий ззаду до воза, та став утікати. Господар пустився за злодієм. Тоді два інші взяли з воза валізу та кожух вартости 1500 зол. Запримітив це поліцай та пустився за злодіями. Злодії покинули валізу, з кожухом втекли. Їх спільника, що нібито крав коня, зловили. Це нотований злодій Ів. Микитин.

— **Напад на почтаря.** В лісі біля Малоґощі, в енджейовськім повіті, бандити напали на почтаря Домбека. Поранили його кількома револьверовими стрілами, забрали мішок із грішми та втекли.

— **Дальша ліквідація ОВП.** Келецький воєвода розвязав на терені свого воєвідства організацію „Обозу Велькей Польскі“, подаючи за причину те, що вона загрожує публичному спокоєві і безпеці.

— **Смерть пачкаря.** Біля польської границі по румунському боці найшли недавно трупа мущини з простріленими грудьми. Поліційні доходження викрили, що вбитим є Олександер Ляшкевич, кравець зі Снятина, який займався пачкуванням румунського спірту на польський бік. На основі оповідання родини Ляшкевич пішов перед кількома днями з якимсь румуном крізь границю до Оршовець і там загинув. Застрілила його правдоподібно румунська гранична сторожа в оршовецькому лісі. Після застрілення хтось ограбив тіло Ляшкевича.

— **Гогенцолерни бойкотували Кобурґів.** „Дейлі Експрес“ приносить ревеляції з-поза куліс шлюбу княжни Сибілі та князя Ґустава Адольфа. Виявляється, що хоча на шлюбі були два сини кронпринца, що репрезентували у Кобурзі колишній німецький імператорський дім, Гогенцолерни бойкотували цей шлюб. Притоку до цього дав Вільгельм II., ображений, що його не запрохали офіціяльно як голову дому Гогенцолернів. Кронпринц домагався від герцоґа Кобурського, щоби Вільгельмові II. визначили на шлюбі почесне місце, більше як наслідникові англійського престола. Герцоґ Кобурський рішуче відмовився. Шведський король і уельський князь довідались про цей інцидент заявили, що в ніякому випадку на шлюб не приїдуть. Крім двох синів кронпринца на шлюбі інших Гогенцолернів не було.

— **Дрібні вістки з СРСР.** У Берліні преса передає неперевірені звістки про арештування Зіновєва і Каменева. — У Москві ціна мяса підскочила з 2 рублів 19 коп. на 6 руб. за кільо. — У Ленінграді перед крамницями з печивом стоять довжезні хвости, хоча місто має 120 хлібних фабрик і 120 філій; причина — погана орґанізація, бо хліб є. — „Ізвестія“ запевняють, що за 15 літ комуністичного ладу в СРСР. вибудували (і підготовляють будову) більш як сто нових міст і робітничих селитьб; деякі з них уже великі міста — Маґніторськ 140.000 мешканців, Запоріжжа 150.000, у Туркменії будують столицю республики на 150.000, у Донбасі будують Комінтерськ на 80.000, Сталінськ має 150.000 мешканців. — У Москві оголошене справоздання політичного секретаріяту Комінтерна за 1931 рік; кошти 1.220.367 дол. із чого 750.000 дол. на підмоги чужинним секціям III-го Інтернаціоналу. — Союзний комісаріят народньої освіти рішив визначити премії для колективних господарств, машинових станиць і окремих робітників, що заслужились у праці при збірці харчів; премії в „натурі“: 30 авт, 325 наколесниць, 5 мотоциклів, 13 тракторів, швальні машини, годинники, радіо, обув, одіж, тощо. — 25. жовтня почалась у Москві бранка, уроджених у 1910 р.; фреквенція 98 проц., 70 проц. придатних до військової служби.

— **Скандал на анґльо-радянськім бенкеті.** „Т-во для духових взаємин між Англією і СРСР.“ у Льондоні влаштувало вчора в однім ресторані бенкет, якого метою було „дати нагоду зустрітись тим, що мали нагоду побувати в СРСР.“ Бенкет скінчився несподіваною невдачею для його організаторів. Усі анґлійці, що їздили до СРСР. ділились своїми скептичними враженнями із останньої подорожі. Відомий льондонський лікар Джемс Стюарт закінчив свою промову так: „Хто з вас не був у Радянській Росії нехай їде туди, і вернеться звідтіля з почуванням гордощів, більшим, як досі, гордощів, що належить до такої великої держави як наша“. Тоаст предсідниці бенкету Мансель Муллен за ідеали СРСР. приняли дуже холодно Д-р Стюарт, що сидів поруч предсідниці, відповів тостом: „За короля!“ і тоді вся сила відповіла голосними оплесками.

— **Ріжні вістки.** У Харбіні бандитизм зріс до таких розмірів, що багатші, головно анґлійці покидають місто. — Відомий англійський економіст сер Вальтер Лейтон зрікся свого місця як уповноважений член комісії Ліги Націй для підготовлення міжнародньої економічної конференції. – У Неаполі радила цими днями між

ЕРІО В ЕСПАНІЇ.

ТОЛЕДО, 2. 11. ПАТ. Нині приїхав тут Еріо. Публика витала його оваційно. Проведе тут останній день свого побуту в Еспанії, потім поїде до Тулюзи, де візьме участь у конгресі соц. радикалів.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

РИМ, 2. XXI. ПАТ. Парлямент пічне свої праці 15. листопада. Перше засідання присвятить у цілості святу 10-их роковин фашистівської революції. Сенат пічне засідання в початках грудня.

ЗАКОН ПРО СТЕРИЛІЗАЦІЮ.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 2. 11. ПАТ. Міністр внутр. справ приготовляє проект закону, що торкається стерилізації хорих, умово недорозвинених і хорих на епілепсію.

ПОЛІТИКА НА ЦВИНТАРІ.

ПАРИЖ, 2. XI. ПАТ. На святі на цвинтарі в Руан, де похоронено французьких вояків і ок. 20.000 англійців, що полягли у світовій війні, один із учасників великої війни ген. Прусон у присутности великої юрби народу та представників влади виголосив промову, в якій м. ін. торкувся справи закордонної політики Франції за останні роки. Ген. Прусон сказав м. ін., що Німеччина думає виключно над приготуваннями до війни, а Франція думає все про мир. Бесідник виступив теж проти духа пасивности та слабкости, який заволодів французькою суспільністю.

...ропейська залізнича конференція. — Чехословацький міністр військових справ видав наказ, щоби всі старшини вчились німецької мови. — За цей рік пів міліона мешканців Берліна переселилось на провінцію. — До мешкання бурмістра Льондону вдерлись невідомі злодії і забрали дорогоцінностей на 20.000 зол. — У Новій Зеляндії, на побережжі ріки Каваран відкриті поклади золота. — Бюджет Ватикану на 1933 р. обрахований на 10 міл. лір дефіциту. — У Берліні помер у 87 р. життя граф Артур Посадовський-Вернер, що від 1897—1907 був нім. міністром закорд. справ. — У Римі радив міжнародній зїзд винниченків. — За останній свій лет „Граф Цепелін“ доставив із Південної Африки в Европу 40.000 листів.—Скількість безробітних в Ірляндії зросла до 80.000; заки уряд Валери Дійона до влади було їх 30.000. — „Місс Европа“ з 1931 р. гречанка Аліса Диплараков вийшла заміж за члена французької аристократії Веппера, директора банку.

— **Місто знищене щурами.** Із Дар Ель-Салем (Танганайка) повідомляють англійську пресу, що місто Кімамба зовсім знищене щурами. Кімамба було довгими роками осередком бавовняного промислу. Минулого року найшли на це місто щурі і знищили бавовну, а цим роком повторили цей наїзд. Скількість щурів була така велика, що мешканці мусіли покинути хати і втікати. Тепер крім щурів не живе там ніхто.

— **Відчит І. Труша.** Дня 4. листопада ц. р. (пятниця) в год. 6. веч. у салі Т-ва „Бесіда“ при вул. Рутовського 22. заходом Т-ва „Бесіда“ та Т-ва „Охорони Дітей і Опіки над Молодю“ відбудеться відчит артиста-маляра Івана Труша на тему: „Аменофіс IV ((Ехнагон), релігійний реформатор Фараон-нездара“.

— **Рідношкільне свято на Личакові.** Кружок Р. Ш. ім. кн. Льва улаштовує 6. ц. м. в кімнатах читальні „Просвіти“ (вул. Крупярська 15) свято Рідної Школи. На програму складається сольоспів артистки п. Стадникової, цитровий дует, діточі хори й деклямації, приділ премій в образах і бібліотеці, жертвованих на відбудову школи. Початок в год. 6. веч. Отсим запрошуємо усе громадянство. За старшину: **о. Дудкевич**, голова, **Олена Ріпплева**, секретарка.

— **Т-во прихильників української пісні в Празі** улаштовує з нагоди 20-их роковин смерти українського композитора Миколи Лисенка 6. ц. м. академію-концерт в салі Моцартеум (Прага II, вул. Юнгманова ч. 34). Участь візьмуть: проф. д-р Зд. Нееддн, проф. С. Дністрянська, Н. Дорошенкова, М. Шмидова-Дубська, Г. Трепетова, М. Класкова, Б. Самойлович і співацьке Т-во „Вітков“. Початок 8 год. веч.

— **Відкриття збірної вистави праць Софії Стриєнської** стягнуло численну публику до саль Міського Музею артистичного промислу (Львів, вул. Гетьманська ч. 20). Декораційні композиції та поверх сто образів з останніх шістьох років творчости С. Стриєнської складаються на вимісно інтересний і гідний оглядин показ. Виставка отворена від 9—18 год. Вступ 1 зол., 50 сот., для прогульок 25 сот.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В пятницю, 4. ц. м. відбудеться в домівці Т-ва при вул. Косцюшка ч. 5Л. відчит д-ра О. Філяса на тему: „Суспільна опіка у нас в теперішню пору і в майбутньому“. Початок точно 6 год. (19).

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Свояк“.

Я бачив його раз у житті, на якімсь ювилею, празнику чи щось подібного.

Ми ніби якісь своякн. Щоби довго не розводитись, то скажу коротко: мій дідо бачив, як баба його першої жінки булку їла.

Колись тут заходить у редакцію і просто до мене:

— Сервус, як сі маєш!

І на писки. Тричі, по традиції, яко-же триєдинна Русь, во Тройці Бог і до трьох разів штука.

Тяжко відмовити поцілунку, коли хтось преться, а ще до того свояк.

Поцілувавсь я, значить, і прошу сідати.

— Ах, не хочу тобі забирати дорогого часу. Певно знов якийсь геніяльний фейлетончик шквариш.

Відразу на „ти“ і відразу похвала... Я насторожився.

— Чим можу служити?

— Дурниця, це потім. А як там жінка, діточки.

— Дякую, здорові.

— Скільки: пятеро, шестеро?

— Спасибі, двоє.

— Ах, правда, так є, двоє. Я такий забудько... Хлопчик...

— І дівчинка...

— Так, так знаю... Так, так... Малі діти — малий клопіт, більші діти — більший клопіт.

В свою чергу я „затактакав“.

Посиділи ми хвилину мовчки, всміхнулись покивали головами. Я жду...

Своякн набрав духу.

— Знаєш... Я так зайшов до тебе і пригадав собі... Моя Славця скінчила тепер торговельну. Знаєш певно про те?!

— Ясно, ясно! — підтверджую, але забийте як знаю, хто це, коли і де кінчила.

— Отже... я чув, що ти маєш звязки. Вона хотілаб до котроїсь інституції... Може „Дністер“, „Центробанк“, „Центросоюз“, а найрадше „Народня Торговля“.

— На посаду?

— Ну так. Зроби це для неї, для мене, для родини...

Тепер я набрав духу:

— Дуже радо, але я не маю ніякого значіння. Моє слово в тім випадку не може мати ніякого успіху!

— Ей, не робися скромним. Хе-хе-хе. Я знаю, що ти багато можеш. Очевидно як схочеш.

— Направду, зовсім серіозно говорю. Може кому здається, що я щось значу. Але на ділі так воно не є.

Свояк хвильку придивлявся мені уважно, спочатку навіть недовірчиво всміхався, потім усміх його гас, а вкінці на лице виступила злість і розчарування.

— А я думав...

— Неодин так думає — відповів я безнадійно.

Свояк почав защіпатися, а я взяв за перо.

Прощання було далеко менше сердечне, як привитання. Без традиційного „тричіписка“ і стиску долоні.

— Моє п-жання...

— Кланяюсь.

Вийшов, не оглянувшись на „свояка“.

А повинен був...

Від того часу вдає, що мене не бачить, а як мусить побачити, то це ще гірше виходить.

Що може значити для нього свояк, який не має значіння!?

Але я не трачу надії. Може ще коли буду мати значіння.

Тоді певно знову прийде і поцілує. Тричі, як годиться в фамілії.

Галактіон Чіпка.

З концертової салі.

Деля Ліпінская.

Знаменита diseuse, — співомовниця — відома львівській публиці з попередніх виступів — і яку, як звичайно, оваційно приймають— внесла цим разом мало нового в свою програму. Нецікаві польські народні пісні й типи, ліпшу від них жидівську „маму“ й найліпшу — тирольку. Зрештою — відома пародія на Джекі Кугена, відомі веселі, дво- й однозначні пісоньки, російські, німецькі, французські. Всі вони подані й інтерпретовані з найбільшим смаком, культурою, сценічним талантом, тонкістю — і майстерством переходили над... небезпечними (з погляду філістерської моралі) місцями елегантним, нікого не вражаючим жестом і усмішкою.

Конкуренцію Ліпінській-піснярці робить Ліпінська-акомпаніяторка, від якої неодин 100-процентовий пяніст, озброєний цілим арсеналом октав, подвійних терцій і т. п. — міг би вчитися мистецтва тонкого й — в свому роді — незрівняного супроводу.

а. р.

З театру.

Львівський Міський Театр: „ОТЕЛЛЬО“ — опера в 4 актах Вердія.

„Отелльо“, твір майже 75-літнього Вердія, якого численні опери завоювали собі всі більші сцени світу, має не менше розмаху, як і попередні опери того геніяльного музика. Ще нині не можемо не піддатися глибокому настроєві, вслухуючись у хрустально чисті мельодії і прегарні орхестральні акорди в цьому могутньому творі, що вимагає від виконавців трьох партій: Отелля, Яга і Дездемони незвичайної співацької рутини й напруження, бо на них спочиває весь тягар вистави.

Нову постановку „Отелля“, якого Львів не бачив уже кільканацять літ, приняла публиканазагал прихильно. Пгчинилися до цього саме виконавці згаданих трьох партій, а саме варшавський гість Грушинський (Отелльо), Плонський (Яго) і Марія Сокіл (Дездемона). Креація **Грушинського,** знаменита під сценічним оглядом, лишала під вокальним оглядом в дечому до бажання: у високих тонах його голос не має вже тої свіжости і блеску, що колись. Щодо **Плонського,** то його Яго був переконуючий, та проте за мало демонічний, а й голос його до такої партії подекуди за слабий. П-і **Марія Сокіл** розспівалася щойно згодом; вершком її успіху був цілий IV. акт, у якому вона виявила знову свої небуденні голосові вальори, полонюючи своїми чудовими пяніссімами цілу салю.

З інших виконавців треба назвати ще Вронського в ролі Кассіо, а також п. Губертову і пп. Ужейка, Романовського, Сирочевського й Сятка.

Дирігував з фінезією дир. Доляжицький. Публика виповнила весь теато.

І. Н.

РАДА ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 2. 11. ПАТ. Рада Ліги Націй, що має спеціяльно занятися манджурським конфліктом, збереться в Женеві 21. листопада.

§19.

Львівське Староство Гродське ч. БП. 7/233/32, Львів дня 31. жовтня 1932. До Пана відповідального Редактора часоп. „Діло“ у Львові, Ринок ч. 10. Щодо статті „Із судової салі — під замітом приналежности до УВО.“, поміщеній в часоп. „Діло“ ч. 223. з дня 10. X. 1932 р. зволить пан редактор на основі § 19 закону з дня 17. XII. 1862 Д. З. д. ч. 6/1863 помістити в найближчому числі цього часопису в спосіб щодо місця поміщення як і друку (черенок) цілком ідентичний з тим, в якім видруковано ту статтю, слідуюче спростування: „Неправдою є начеб в третім дні розправи проти Охримовича і Барана зізнавав також як свідок д-р Альфонс Нустер, стрийський прокуратор, який обвинувачував підсудного Охримовича перед наглим судом в Стрию, та що дальше зізнавав Юзеф Хорилко, комісар воєвідства“. Зате правдою є, що в третім дні розправи зізнавав підпрокуратор с. о. в Стрию д-р Мушкат і асесор Воєвідського Уряду Львівського Хорилко. Неправдою є опісля, начеб асесор Хорилко зложив слідуючі зізнання: „Предсідник: Яке є завдання УВО і ОУН? Знавець: Вичерпуючі інформації про їхні завдання дав радник Івахів. З ними я годжуся з тою одною ріжницею, що вважаю, що вбивство Голувка це не є вчинок УВО“. Зате правдою є, що як стверджене в протоколі з розправи (справа: Сигн. VII. 2 к. 61/32 р.) затвердженім с. о. Ягодзінським асесор Хорилко зізнав на питання предсідника так: „Ціль і завдання УВО“ як також історія тих організацій описана дуже докладно в акті обвинувачення. Цей опис є повторенням експертизи, даваної судам воєвідським радником Івахович. До тез названих в акті обвинувачення в цілості прилучаюся з виїмком двох віршів на стороні 10, яка говорить про морд на бл. п. послові Тадею Голувці. Справа цього морду находиться в руках судових властей і на мою думку, поки не є вона судом дефінітивно полагоджена, — я не є компетентний висловлюватися в тій справі“. — Староста Гродський Клімуш.

Літературний куток.

Мадярська преса пригадує 50-ліття смерти одного з найбільших своїх письменників **Яноша Арані**. Цей великий драматург, зовсім невідомий поза Мадярщиною, має у своїй батьківщині назву „мадярського Шекспіра". Це селянський син, спершу хлібороб, відтак мандрівний актор, сільський нотар і гімназійний учитель. Арані перетворив у перекладах цілого Шекспіра та Аристофана і його переклади досі не втратили нічого на своїй живучости та силі. Він був другом великого лірика Петефія і цю дружбу прирівнюють до дружби Ґетого зі Шілером. Петефі жив теперішністю, Арані минулим. Петефі — чистими враженнями, Арані психольоґічними проблемами. Арані залишився досі у мадярській літературі законодавцем стилю і мистецької форми. Його баляди належать до архитворів. Славу придбав епопеєю „Тольді"; його найважніші твори „Циган з Наґі Іда", „Вечір Тольдія" і „Смерть короля Буди". Він був генеральним секретарем Академії Наук у Будапешті.

— У Британійському Музею відчинили новий відділ, де поміщені періодичні видання. Є там 275.000 оправлених томів ріжних часописів і журналів, що займають полиці, довжиною 14 англ. миль.

— У Німеччині кінчать велчезне видання „Підручника літератури" за редакцією Оскара Вальцеля. Минулого місяця вийшли томи середньовічної англійської літератури, історія літератури Півн. Америки і том з історією славянських літератур.

З нових книжок.

Karl H. Meyer: DIE UKRAINE IN DER POLNISCHEN ROMANTIK. Berlin, 1932.

Є це невеличка розвідка на 25 сторінок німецького проф. університету у Мінстері; із цього тільки дві її третині подають матеріял на згадану тему: яку ролю грала Україна як сюжет у творах польських романтиків. У розвідці таких малих розмірів автор приневолений обмежуватись тільки короткою згадкою про письменників і твори, де виступає Україна або її історичні герої. Найбільше уваги присвячено поетам т. зв. „української школи" Мальчевському, Гощинському та Залеському. Про українські мотиви у Словацького згадує автор дуже побіжно, не наводячи навіть заголовків усіх творів, в яких вони виступають. Невірним є погляд автора, що Словацький не стояв у внутрішніх духових взаєминах з Україною і тому його твори не надихані таким захопленням нею.

Іван Филипчак: ЗА ВЧИТЕЛЬСЬКИМ ХЛІБОМ. Повість з життя молодої вчительки. Самбір. Накл. „Взаїмної Помочі Укр. Вчительства", ст. 268.

Це популярна повість, що змальовує освітню та національну працю вчительки в селі. У ній зображені важкі обставини, серед яких доводиться працювати ідейній людині, що мусить поєднати своє офіціяльне становище державного урядовця з обовязками супроти рідної дітвори і супроти народу, серед якого живе. Наведені там факти дуже характеристичні для сучасних умовин праці народніх учительок. Повість розрахована на молодь і на селян, пропагуючи ідеї національного виховання та праці для народу.

—o—

СПОРТ.

ЗА ВХІД І СПАДОК З А-КЛЯСИ.

Золочів: Корона — Яніна 2:0 (1:0). **Станиславів:** Огніско — Станиславовія 1:0 (1:0). В табелі веде Корона (Самбір) — 7 п. 2) Огніско (Ярослав) 6 п. 3) Станиславовія 2 п. 4) Яніна 2 п. 5) Ютшенка 1 п.

За вдержання в А-клясі Гасмонея програла високо з Б. Орлом 4:0 (!). Погонь І. Б. — Чорні І. Б. 3:0 (в. о.).

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

ПЕРЕМИШЛЬ: Львів — Перемишль 2:1 (2:0).

СТАНИСЛАВІВ: Станиславів — Львів 3:2.

КОПАНИЙ МЯЧ НА ПРОВІНЦІЇ.

БІБРКА. **Сокіл — Кадімаг 4:2 (4:1).** Товариські змагання. Гарна гра нашої дружини, для якої ворота добули Івасько і Сисак. Суддював дуже добре дир. Кулинич.

ХОДОРІВ. **У. С. Т. — Сокіл 1:0 (1:0).** Товариські змагання. Заслужена перемога нашої дружини. Суддя п. Завіша викинув з грища аж трьох змагунів польського Сокола за неспортову поведінку.

ДРОГОБИЧ. **Бетар — Підгіря 2:0 (1:0).** Відплатні змагання за чашу. Попередня стріча закінчилася таким самим вислідом (2:0) у користь Підгіря.

КОЛОМИЯ. **Сокіл — Стшелец 2:1 (1:0).** Товариські змагання. Цілий час перевага дружини Сокола, для якої ворота добув найліпший з дружини Зощук.

СТАНИСЛАВІВ. Пролом, як відомо, добув у станиславівській Б-клясі почесне трете місце між 9-ти сильними дружинами, що слід уважати за гарний успіх нашої дружини. По остаточному закінченню мистецтв і признанню кількох „воко-верів" кінцева табеля представляється ось-так: 1) Станиславовія 27 п., в. в. 66:20, 2) Гірка 20 п., в. в. 45:31, 3) **Пролом 19 п., в. в. 42:25.** Дальші місця займають: 49. п. п. (17 п.), Адміра (14 п.), Ревера II (12 п.), Гакоаг (12 п.), Дрор (11 п.) і остання Єдність 10п.

НОВИНИ ЗІ СВІТУ.

АВСТРІЯ. Минула неділя дала кілька незвичайно сензаційних вислідів у змаганнях за мистецтво І. віденської ліґи: Рапід переміг високо Адміру 7:4, а останнія досі в табелі БАЦ Австрію 5:1 (!). Спортклюб — ВАЦ 3:2, Вієнна — Лібертас 1:0 і Ніхольсон — ФАЦ 2:2. Перші три місця в табелі займають Рапід, Вієнна і Спортклюб, які мають по 12 п.

МАДЯРЩИНА. В Будапешті перемогла аматорська репрезентація Мадярщини чеську у в. в. 8:3. Були це змагання за аматорську чашу Европи.

НІМЕЧЧИНА. У Берліні відбулися на штучному торі ось-такі змагання в гаківці: Б. С. Ц. — Стокгольм 1:1 (1:0, 0:1, 0:0) і Л. Т. Ц. (Прага) — Б. С. Ц. (рез.) 5:1 (2:1, 2:0, 1:0).

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. В Ужгороді відбувся цікавий турнір у грі в копаного мяча, в якому взяли участь отсі дружини: Русь, Ч. С. К., У. Т. К. і Залізничники. Турнір закінчився перемогою нашої дружини. Висліди цих змагань представляються ось-так: перший день Русь — Ч. С. К. 5:0 і У. Т. К. — Залізничники 1:0. Другого дня у фіналі перемогла Русь — У. Т. К. 3:2, а Залізничники — Ч. С. К. 2:1

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Девізи: Дол. ам. 8.89.00—8.89.50, дол. канад. 8.00—8.15, корони чеські 0.26.33—0.26.50, франки фр. 0.34.80—0.35.10, франки швайц. 1.71.90—1.72.40, фунти штерл. 29.80—30.80, леї 0.05.00—0.05.50.

Золото: 20 кор. 38.50—39.00, 20 фр. 35.50—36.25, 10 рублів 48.50—50.00, доляр в золоті 8.94.00—8.95.00.

Срібло: Кор. австр. 0.34.50—0.35.00, 5 кор. 1.90—1.95, фльор. 0.95—1.00, рублі 1.55—1.60, копійки 0.75—0.70.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2. XI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 18—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 5·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 3. XI. год. 7.30 веч. „Отелльо" (виступ Марії Сокіл).

Пятниця, 4. XI. год. 7.30 веч. „Марія" (вистава закуплена).

Субота, 5. XI. год. 7.30 веч. „Марія" (Абон. 2).

Неділя, 6. XI. „Фавст" (виступ М. Сокіл у партії Маргарети).

Театр Ріжнородностей.

Четвер. 3. XI. год. 7.30 веч. „Бездомний лікар".

Пятниця, 4. XI. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абон. 2).

Субота, 5. XI. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абон. 2).

Концертове Бюро М. Тірка.

Пятниця 4. листопада: IV. Мистецький Концерт — Вітторіо Вайнберг, співак.

Вівторок, 8. листопада: V. Мистецький Концерт — Дрезденський Смичк. Квартет.

Кіна.

АПОЛЬО: „Маленька з Монпарнасу" (Ґрація дель Ріо).

АТЛЯНТІК: „Блакитна рапсодія" (Дж. Ґейнор, Чарлз Фарел).

КАСІНО: „Голос пустині" (на осн. Осендовського).

КОЛІСЕЙ: „Жар крови", ревія: „Як бавитися, то бавитися!"

КОПЕРНИК: „Білява Венера" (з Марленою Дітріх).

МАРУСЕНЬКА: „Білява Венера" (з Марленою Дітріх).

МІРАЖ: „Усім вільно цілувати" (Норма Шірер).

ОАЗА: „Веселий поручник" (Мор. Шевальє).

ПАЛЯС: „Ц. к. команда сердець" (сценарій Рода-Роди).

ПАН: „Пуща" (на осн. Вайсенгофа).

ПАСАЖ: „Перехресний вогонь" і додатки.

ПРОМІНЬ: „Леґіон вулиці" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Магараджева фаворита".

УТІХА: „Мараду".

ХИМЕРА: „Піднебесний романс" (Ч. Фарел).

Закордонне радіо.

Пятниця, 4. листопада 1932.

Кеніґсберґ (217,1) 20.10 Симф. концерт, **Братислава** (276,8) 16.55 Музика, 19.20 Концерт, **Міляно** (331,4) 13.00 Муз. всячина, 17.10 Джез, **Гельсінґфорс** (368,1) 18.15 Спів, **Рим** (441,2) 20.45 „Міньон" оп. Томаса, **Бероміністер** (459,4) 20.00 „Кармен" оп. Бізета, **Прага** (487) 15.30 Спів, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 19.15 Концерт, **Будапешт** (550,5) 17.00 Циг. музика, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 18.15 Літер. трансм., 24.00 Нар. пісні, **Париж** (1724,1) 21.00 „Викрадення зі сераю" оп. Моцарта.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 4. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10 Грамофон, 13.20 Метеорольоґ. комунікат, 15.40 Господарський комунікат, 16.00 „Як Павло Кужіль став корабельником" оп. для дітей, 16.15 Лекція англ. мови, 16.40 Сучасна господарка столиці, 17.00 Трубна орхестра, Муз. буквар, 18.00 Легка музика, Стадника, фейл., 19.00 Міжнар. сальони фотографіки, 19.15 Всячина, 19.30 „Прокльони та благословення", 19.45, 22.45 Прес. рад. денник, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спорт. вістки, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Школа вправ при учительській семинарії СС. Василіянок у Львові, влаштовує дня 5. XI. о год. 4.30 попол. у власній салі при вул. Потоцького 95 **Діточий Вечір**. Дохід призначений на будову церкви СС. Василіянок у Львові. 722 3—3

Т-во „Українська Захоронка" у Львові улаштовує для своїх членів і впроваджених ними гостей у дні 5. листопада 1932 в год. 10. у салях „Української Бесіди" **Чайний Вечір** із танцями й ріжними несподіванками. Увесь дохід призначений на закупно річей для найбідніших дітей і тому Комітет сподіється, що Вш. Громадянство явиться якнайчисленніше.

Кд. 1044/32. **В імени Річипосполитої Польської! Суд Гродський Відділ III.** у Заліщиках через суддю гродського А. Струтинського і протоколянта Л. Анталя а також приватної обвинувательки, по переведеній дня 3. X. 1932 головній розправі, наслідком приватного обвинувачення Насті з Трайтуриків Війтюк, літ 61, рел. гр. кат., рільнички з Добровлян за провину арт. 255 к. к. у спосіб зазначений в обвинуваченні, видав такий присуд: І. Обвинувачена Настя з Трайтуриків Війтюк, років 61, рел. гр. кат., рільничка з Добровлян є винною, що дня 9. IX. 1932 в Добровлянах супроти Єлени Монич посудила Анну Кузняк у зносинах з її мужем, отже про таке ведення себе, що могло понизити її в громадянській опінії. II. чим допустилась провини з арт. 255 к. к., за що присуджується обвинувачену на підставі арт. 255, арт. 42 і 56 к. к. на кару в квоті 15 зол. з тим, що на підставі арт. 255 § 3 присуд буде оголошений на кошт обвинуваченої у щоденнику „Діло". III. А на підставі арт. 578 к. р. к. присуджується обвинувачену на заплачення коштів карної процедури, а на підставі розпорядку з 18. 3. 1924 Д. У. 28. поз. 284 на заплачення судової оплати в сумі 5 зол., а по думці § 2. арт. 578 к. р. к. на зворот обвинувачуючій Анні Кузняк за донесення 10 зол., за адвокатське заступство 10 зол., доручення 1 зол. 80 сот., судову оплату 5 зол. — А. Струтинський мп. Л. Анталь мп. Л. С. 760 1-1

Виділ Товариства Прихильників Освіти у Львові подає до відома, що Надзвичайні Загальні Збори Т-ва назначені на день 12. листопада 1932 перенесені на день 19. листопада 1932 на год. 18. (6. вечером) в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22, Народний Дім). Порядок нарад: 1. Вибір голови, 2. Обниження вкладки, 3. Евентуалія. Коли в означенім часі не збереться вимагане статутом число членів, то збори відбудуться в годину пізніше без огляду на скількість присутних. — За Виділ Т-ва: Д-р Володимир Старосольський м. голова, Д-р Роман Зубик секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ШУКАЮ спільника до рентовного інтересу. Адм. „Діла" під „Спілка". 764 1-1

НАКИДКИ брокати від 3.80 зол., коцири, постіль, фіранки, капи, портієри найдешевше **Фрайліх, Львів, Сикстуська 21.**

КІМНАТА комфортова, фронтова, двоособова з цілим утриманням до винайму. Косинерська 1, м. 5. 762 1—3

НАЙЛІПШУ КАВУ, чоколяду, чай — найліпші тісточка, торти і чаївники можна дістати лише в цукорні Стецькова, Львів, вул. Миколая 7. 758 1—1

КАГАНЦІ, ретязі, линвочки, шорки виконує, направляє найдешевше робітня римарсько-галянтерійна **Н. Барера**, Сикстуська 2. 370 16-31

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає



ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ діточі

поручає дешево фабричний склад

МЕЧ. ВОЛКОВИСКИЙ

ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 5. Тел. 95—97

Металеві тапчани.

УВАГА! Шиє фабрично.



першорядні по знижених цінах; на догідних умовинах. Купно, продажа; заміна уживаних інструментів.

НОВАЦКІ

Пілсудського 17. Тел. 35·21

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.